

ჩემს წერილებს ხშირად ვიწყებ ფრაზით: საოცარი ხალხი ვართ ქართველები!

რა ვენა, ძვირფასო მცითხველო, იძულებული ვარ, ასე ვიფიქრო, რადგან, თუ ბოლო ოცდახუთ წელინადში საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს დავაკვირდებით, არა მგონია, ამ ფრაზის ჭეშმარიტობაში ვინმეტს ეჭვი შეეპაროს.

ქართველების „საოცარი ბუნება“ განსაკუთრებით იდეალების, პრინციპების და ზოგადსაკაცობრიო ტერმინების გაფუჭებაში გამოიხატა. ქართველების მიქმედების ეს „მიმართულება“ აქტიურ ფაზაში ბოლო თხუთმეტი წლის განმავლობაში შევიდა და, ფაქტობრივად, გაანადგურა ისეთი სასიცოცხლო ტერმინები, როგორიცაა დემოკრატია, ლიბერალიზმი, სასამართლო, გარემოს დაცვა და მრავალი ისეთი ფასეულობა, რომელთა არსებობა ნებისმიერი ქვეყნის თვის, ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის უაღრესად მნიშვნელოვანი ფაქტორია.

დავით წერებს ისეთი მეტად საჭიროო რო-
ტო თემით, როგორიც ქვეყნის სტრატე-
გიული პარტნიორის განსაზღვრაა.

ყველას კარგად გვახსოვს სამოცდა-
ათიანი წლების „ამერიკის ხმა“. გვახ-
სოვს, როგორი გაფაციცებით ვისძენ-
დით ჩამხშობი ლოკატორების მოქმედე-
ბის არეალს გამოპარულ თავისუფალ
სიტყვას. გვახსოვს, ჩვენი წარმოდგენები
ამერიკის შეერთებულ შტატებზე, სა-
ხელმწიფოზე, რომელიც თავისუფლების
ქანდაკების იდეის, არსის რეალურ გან-
სხეულებად იყო ქცეული ჩვენს აზროვ-
ნებაში.

და რა მოხდა? მოხდა ყველაზე ცუდი, რისი წარმოდგენაც ძნელი იყო. დიდ რიტორიკას არ მოვყვები და პირდაპირ ვიტყვი, რომ ადამიანთა გარკვეულმა ჯგუფმა დაირქვა საქართველოში ე.წ. სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლის და დემოკრატიული პრინციპების გამტარებლის სახელი და დასავლური, ცივილიზაციული სამყარო თავისი ყველაზე მახინჯი ფორმით შემოგაჩერჩა.

სომიალური იდეები ლიტერატურ ღირებულებებად შემოგვასაძეს.
მათ საკამაოდ აქტიურად აფინანსებენ სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციები. ფინანსები კი რეალური საქმის კეთების ნაცვლად, ნამდვილი სამოქალაქო განათლების გავრცელების ნაცვლად, სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალების მიერ ნებისმიერი ნორმალური ადამიანის თვის მიუღებელი იდეების გავრცელებას ემსახურება.

ბუნებრივია, რომ მსგავსი იდეების

ილია გერმანი გამოცემა

**ანუ ვინ აღმართა და ვინ და როგორ დააგირევა
დასავლეთსა და საქართველოს ურჩის
აღმართულ „ჩერტინის კადელს?“**

პროვინციაში დაგენერალური საზოგადოებაში შესაბამისი რეაქცია და გარკვეული დოზით აგრესიაც კი გამოიწვია და რაც ძალიან სამწუხაროა, აგრესია ძირითადად დასავლეთის და, კონკრეტულად, ამერიკის წინააღმდეგ წარიმართა. ცეცხლზე ნავთი კი ამერიკის შეერთებული შტატების იმ მაღალჩინოსანთა განცხადებებმა დაასხეს, რომლებიც ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის სადისტურებელობას „დემოკრატიის შუქურად“ აფასებდნენ და საქართველოში მათ მფარველებად და ლობისტებად წარმოჩნდნენ.

სხვათა შორის, „ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ“ თავად დისკრედიტაციაში სიტყვა „ნაციონალური“ და საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში ჩემი სახელმწიფოს დროშის მიმართ ზიზღი ჩანარიგა, რადგანაც დღიუშა ნაციონალურ მოძრაობასთან ასოცირდა, მაგრამ ამაზე სხვა დროს.

ცხადია, საზოგადოების ასეთ დამო-
კიდებულებას ეს ე.წ. არასამთავრობო
ებიც ეპასუქებიან. ეპასუქებიან იმ ტე-
ლეარხების საშუალებებით, რომელთა

კარი, სწორედაც რომ, ყოფილი მმართველი ძალის მეშვეობით მუდამ ღიაა და ხალხს „ბეჭელ“, „გაუნათლებელ“, „წარმომადგენილ“, „37-მანეთიანი პილების მოტრფიალე“ და „რუსეთის პროპაგანდისტებად“ წარმომაჩენენ. ისინა აცხადებენ, რომ ნებისმიერი თემა, რომელიც მათთვის მიუღებელია, „ხელოუნირად არის შემოტანილი პრორუსული პროპაგანდისა და იმ ძალების მიერ, რომ ლებიც ხელს უწყობენ საქართველოში პრორუსული გავლენის გაზრდას, ხოლო ხელისუფლება ცდილობს, არჩევნებზე პოლიტიკური, აგრესიული და პრორუსულად განწყობილი ამომრჩეველი მოიყვანოს“.

ଅଲ୍ମାରଟ୍ଟୁଲ୍ଲି ପାରିଏରୀ, ତ୍ରେଣ୍ଜେସିଓରଙ୍ଗେ
ଫାକ୍ଟ୍ରିନ୍ଡରିଵାଦ ଦାବୁରୁଷୁଲ୍ଲିଗା।

არც ისე დიდი ხანია, შეიქმნა არასამ-
თავორობო ორგანიზაცია „ამერიკის ნამ-
დვილი მეგობრები“, რომლის წევრებ-
საც საზოგადოებაში აქვთ საკმაო ავტო-
რიტეტი, აქვთ დიდი ცხოვრებისეული
გამოცდილება და განათლება, საკმაოდ
სერიოზული კავშირები დასავლეთის
გავლენიან ორგანიზაციებში. იმდენ
მაქვს, რომ ეს ორგანიზაცია შექლებს სე-
რიოზული წვლილი შეიტანოს როგორც
საქართველოს მოსახლეობის სამოქალა-
ქო განათლების საქმეში, ისე სრული და
ზუსტი ინფორმაცია მიაწოდოს საერთა-
შორისო ორგანიზაციებს საქართველო-
ში მიმდინარე პროცესებისა და არსებუ-
ლი გამოწვევების შესახებ.

დამერნმუნეთ, რომ ეს საკმაოდ ძნელი საქმეა. ძნელი იმიტომ, რომ წინააღმდეგობა მოდის არა მხოლოდ ე.ნ. „თავისუფლების ინსტიტუტის“ მიერ გამოჩეკილი არასამთავრობობების მხრიდან, არამედ ისეთი პოლიტიკური ორგანიზაციების მხრიდანაც, რომლებიც წლების განმავლობაში ცრუ ინფორმაციის მიწოდებისა და დადგმული პროვოკაციების მოწყობის საშუალებით ახერხებდნენ დასავლეთისთვის თვალში ნაცრის შეყრას. მაგალითისთვის ნაციონალურ მოძრაობასთან ერთად, თამამად შეგვიძლია, მოვიყვანოთ რესპუბლიკური პარტია, რომლის რეალური რეიტინგი 2%-ს არასოდეს ასცილებია, მაგრამ ზოგიერთი ევროპული, თუ ამერიკული ორგანიზაციის მეშვეობით, საქართველოს ხელისუფლებაში საკმაოდ გავლენიანი ადგილები ჰქონდათ მოპოვებული.

ბუნებრივია, რომ დასაცლეთსა და საქართველოს შორის აღმართული „ბერლინის კედლის“ გარღვევას ხელს უშლიან ის ლობისტი ორგანიზაციებიც; რომ-ლებმაც არასწორი გათვლა მოახდინეს საქართველოსთან მიმართებაში, ნამო-ეგნენ ავანტიურისტების მიერ დაგებულ მახეს და უამრავი ფინანსური თუ სხვა სახის დახმარება გასწიეს. შედეგად კი ქართველი მოსახლეობის დიდი ნაწილის ანტიპათია დაიმსახურეს. ისინი ანგარიშვალდებული არიან თავიანთი ორგანიზაციებისა თუ ამომრჩევლის წინაშე. შეცდომის აღიარება კი ძალიან ძეგლია. აქედან გამომდინარე, კედლის დანგრევა საკმაოდ რთული იქნება, მაგრამ არა მიუღწევად.

სტრატეგიულ პარტნიორთან თანამზადების შესახებ უმთავრესი პრინციპი, პარტნიორთან უძლებელი რაციონალურობის და დამატებითი უზრუნველყოფის გარება, რაც სამართლებრივი სამინისტროს მიერ განვითარებულ ე.წ. არასამთავრობო ეკონომიკურ და მოგერილ პოლიტიკურ ძალას სრულად აქვთ იგნორირებულია. სწორედ ამიტომაც მთელი ძალისხმევა, უწინარესად, ურთიერთობის გასუფთავების კენტრული და უძლებელი იქნას მიმართული. მაშინ შედეგიც რეალური და ორივე მხარისთვის შედეგების განვითარება იქნება.

ବୀର ପାତ୍ରକଳେ

თუ ერთი ჯამოტანილი დოლარი საას გაიტანს?

(მასამა გვერდი 1)

როვნებისთვის მოტივაცია იქნებოდა საქართველოში ცხოვრება?!

„თამამად შემიძლია გითხოთ, რომ ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკაში ინგენიურიციები რეალურად ძალიან ბევრია. თუ შევადარებთ განვითარებულ სახელმწიფოებს, ერთ სულ მოსახლეზე მთლიან შიდა პროდუქტის ან სხვა მაჩვენებლებს, ეკონომიკის პროპრიეტეტიდან გამომდინარე, ჩვენთან ინვესტიციები გაცილებით ბევრია, ვიდრე ჩინეთში, ევროკავშირის ქვეყნებში ან თუნდაც იმავე აშშ-ს მდრაკოთ საბაზოდოის ხალხოւა-

ა დარ უარალონდ, საქართველოს ხელისუფა-
ლებად უნდა დაიწყოს ხარისხიანი ინვესტი-
ციების მოძიება, რაშიც იგულისხმება ტექ-
ნოლოგიებზე და და ინვაციონზე ორიენ-
ტირებული ინვესტიციები.

ჩვენი ქვეყნის საინვესტიციო პოლიტი-
კა გადასახედია. არ შეიძლება ვიფიქროთ,
რომ ასე ცალსახად ყველა ტიპის ინვეს-
ტიცია გარგია. ეკონომიკაში ასე ნამდ-
ვილად არ არის. არსებობს კარგი და ცუ-
დი ინვესტიციები. მაგალითად, იგივე ჩი-
ნეთი გარკვეულ პოლიტიკას ატარებს,
რომ აქცენტი გაკეთდეს მხოლოდ ხარის-
ხიან ინვესტიციებზე. დროა, საქართველოს
მთავრობამაც დაიწყოს ინვესტიციების
ტიპისა და შინაარსის გარჩევა. ის ფაქტი,

፩፻፲፭

Տա մՅԱԿԱԿԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹ-ՀԱՅՈՒԹԻՆ

სასოფარკვეთილი ხალხი, გაბორობზებული
მაძიებლები, იგნორირებული რეროს ფოდი

რაც მეტად ვაკვირდებით საპარლამენტო არჩევნების გამპანიას, მით უფრო ვრწმუნდებით ბატონ რომან რურუას სტატიაში, „ავირჩიოთ ადამიანები, რომ ლებსაც ქართული სული აქვთ, მაგრამ ესმით მსოფლიო სუნთქვაც!...“ გამოთქმული ერთი მოსაზრების ჭეშმარიტებაში.

ბატონი რომანი ამშობს: „ჩემი დაკვირვება და გამოცდილება მარწმუნებს, დიდი სიფრთხილით შევხედოთ ყველას, ვინც პარლამენტში შესვლისთვის თავს იკლავს, ფულს ხარჯავს და ამავე დროს, შევეხვენოთ სწორედ რომ შევეხვენოთ, პარლამენტზე იციქროს ყველა იმ ადამიანმა, ვინც მართლა, რომ პაერივით სჭირდება უმძიმეს მდგომარეობაში მყოფ ჩვენს სამშობლოს“.

ძნელია, საქართველოს ისტორიაში მოძებნი ისეთი
პერიოდი, როდესაც ხალხში მსგავსი გაჭირვება იყო
და ასეთი სიმრავლე სკამისთვის გაბოროტებული
მაძიებლებისა. ზოგი ხელისუფლებაში ყოფნით გაბოროტება
როგორც უმეტესობა ხელისუფლებისათვის ბრძოლის
დროს. თუ ძლიერად არ დავდექიო, გაბოროტებულთა
დროა, ვინაიდან მათ აწყობთ ის გაჭირვება, რომელიც
ხალხშია, გაბოროტება მათ აგრესიულს ხდის და სამწინებაროდ, დღეს, ხალხს მოსწონს აგრესიული პოლიტიკოსი.

დიდი პრეზიდენტი იყო რონალდ რეიგანი. პრეზიდენტის მიმართა ამერიკულ ხალხს, რომელიც არა მარტო მისი, არამედ ამერიკის შედის განმსაზღვრელი აღმოჩნდა. მან არცთუ კარგ მდგომარეობაში მყოფ ამერიკელებს მიმართა: ამერიკას ორი გზა აქვს – ან კუჭი იმარჯვებს გონებაზე, ან გონება იმარჯვებს კუჭზე. თუ კუჭმა გაიმარჯვა გონებაზე – ეს ამერიკის დასასრული იქნება. მაგრამ თუკი შევძლებთ, რომ გონებამ გაიმარჯვოს კუჭზე, მაშინ ამერიკა ზესახელმწიფო გახდება.

ირწმუნეს ამერიკელებმა რეიგანის და გამარჯვეს

ჩვენ დღეს ზუსტად ამ მდგომარეობაში ვართ – ან კუჭი, ან გონება. ცხადია ერთი, რაც მეტს გვპირდება ბიან, მით უარესად ვცხოვრობთ. ერთხელ გვჭირდება ყველას გონებით გადაწყვეტილების მიღება და ჩვენი ისევე გავიმარჯვებთ, როგორც ამერიკამ! ეს ამ არჩევნებზე უნდა მოხდეს, ან ამ არჩევნების შედეგების სწორად გააზრებისა, ეროვნული ძალის მობილიზებისა, რათა დავიბრუნოთ პოლიტიკურსების და დანიშნული ბიზნესმენების მიერ წართმეული საქართველო.

გაზეთის ყველა ნომერში აღვნიშნეთ და ყოველ თვის გავიმეორებთ დიდი მოაზროვნის დიმიტრი უზანაძის სიტყვებს: „...გლახები და მონები იმიტომ კი არ ვართ, რომ ლატაკნი ვართ, არამედ ლატაკნი მიტონ ვართ, რომ გლახები და მონები გახლავართ!“ ამ სიტყვებმა უნდა დაგვაფიქროს, გამოგვაფხიზლოს და ძალა მოგვიცის.

მდგომარეობა რთულზე რთულია. ფულიანები ბო-
ბოქონობენ, პარტიები მათ პარტიულ სიებში და გან-
საკუთრებით, მაუორიტარებად გზას უხსნიან, ჯერ

ჯერობით ერთი პარტიიც არ ჩანს, რომელიც სწორედ
იმ ხალხზე იფიქრებდა, ვინც სასიკეთოდ წააღებო-
და ქვეყანას და მის მომავალს. არადა, ქვეყანაშიც და-
ქვეყნის გარეთაც უამრავი ასეთი ადამიანია. ჩვენც ბევე-
რი მათგანის გვარი გამოვაქვეყნეთ. პარტიიგებმა სრული-
იგნორირება გამოუცხადეს. როგორც ჩანს, პარტიიგებს
სუფთა და ღონიერად მოაზროვნე ადამიანების ეში-
ნია.

გია მაისაშვილი – მეცნიერი, პოლიტიკოსი, საზოგადო მოღვაწე, მოაზროვნე, სისუფთავით და პატიოლოგით საცხეს კაცი..., ყველაფერი კარგი შეგვიძლია ვთქვათ მის შესახებ. გავიწირეთ უყურადღებობით და გულგრილობით ადამიანი, ვინც საქვეყნოდ იყო დაარის მომართული დღესაც, როცა უმძიმეს სენსებრძეოს. იმედით ვიყოთ!

ერთი მაგალითი. გაზიეთის ამ ნომერში ვაქცევენებთ უდიდეს პროექტს უძლიერესი ეკონომიკური შედეგი გებით. არც ყოფილი და არც ამჟამინდელი მმართველი პოლიტიკური ძალა არ დაინტერესდა არც პროგრამით, არც მისი ავტორებით და არც მისი ხელმძღვანელით, აკადემიკოს პაპტა გიორგაძით.

ოცამდე პარტიამ, ვისაც წერილით მივმართეთ და რომლის სულისკვეთება ეროვნული თანხმობის პარტამენტზე იყო ორიენტირებული, სრული უყურადღებობა გამოიჩინა.

წინა ნომერში ვახსენებთ ოთხი ქალაქი, სადაც მოსახლეობა, მართლაც, კარგად უნდა ცხოვრობდეს. ეს ქალაქებია: **ფოთი, ზესტაფონი, ჭიათურა, ბოლნისი**. ზეტადაპირული ანალიზითაც ჩანს, საქართველოს მდიდართა უდიდესი უმრავლესობა ამ ქალაქების ჯიჯგნით არის გამდიდრებული. მომდევნო საპარლამენტო არჩევნები უარესა უმზადებს ამ ქალაქებსაც და სხვებსაც.

მეცნიერთა დიდი ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ჭაოთურა-ზესტაფონი-ტყიბული, საქართველოს მძღვანელი ეკო-ნომიკური ღერძია. ასე იყო ძველ პერიოდშიც და ამ პოზიციას ინარჩუნებს დღესაც. საკითხავია, ვისთვის და ვისზე მუშაობს დღეს? საქართველოზე — მინიმა-ლურად, ამ ქალაქებზე — უფრო ნაკლებად, მაფიოზურ კლანებზე — წარმატებულად. ეს არის მართვის პრობ-ლემის ერთ-ერთი გარემონტის მიზანი.

ლემები. ზესტაფონში გვაჩვენეს გაზეთი, რომელშიც
ეს პრობლემებია გაშუქებული. ამაზრზენია, რაც იქ
წერია და თუ ერთი პროცენტიც კი სიმართლეს შეირ
ცავს. ეს ნიშნავს, რომ ქვეყნის უდიდესი სიმძიდღე და
დიდი ეკონომიკური პოტენციალი მაფიოზებმა იჩუ-
ქეს. ხელისუფლებების გარეშე? – წარმოუდგენელია

როგორც ჩანს, ჯერ იყო და ეს ყოველივე შევარ-
დნაძების ოჯახთან იყო დაკავშირებული, შემდგა ეს-
ტაფეტა სააკაშვილის ოჯახმა მიიღო. საგანგაშოა, რა-
ზეც დღეს ხალხში ლაპარაკობენ. ნუთუ, ეს არ იცის
ხელისუფლებაზ ან ბიძინა ივანიშვილმა? სამწუხარო-
ის არის, რომ ხალხის აზრს მოვლენათა განვითარე-
ბა ადასტურებს.

ზესატაფონს დიდი ინტელიგენცია ჰყავს, როგორც
შემოქმედებითი, სამეცნიერო, პედაგოგიური, სამედი-
ცინო, ასევე ტექნიკურიც. მართვის სადაცვები გარე

სალეპთანაა დაკავშირებული. საზაფა არ წავედით, იქ-
ნება ეს ანდრია პირველწოდებულის სახელობის უნი-
ვერსიტეტი, საპატრიარქო, მეცნიერებათა აკადემია
თუ თავად ზესტაფონი, ყველგან ბატონი სერგო ვარ-
დოსანიძის საუცხოო შეფასებას მოისმენთ. პროფესო-
რი, ღოქტოორი, ერსა და ბერში პატივდებული, საერ-
თაშორისო გამოცდილების კარგად მცოდნე. რა თქმა
უნდა, მას დეპუტატობა არ უნდა, მაგრამ თუ ლირსე-
ული ქვეყანა გვინდა, ჩვენ ხომ უნდა ვიტირობდეთ ასე-
თი ადამიანების დეპუტატობაზე? თუ ასეთ ხალხს არ
ვეძებთ, მაშინ ვინც კენჭს იყრის, იმათ ძებნა არ სჭირ-
დებათ, უმეტესობა თვითონ ეძებს ხმების გამყიდველს
და ამ გზით დეპუტატის სავარაოელს.

არ შეიძლება, კმაყოფილება არ გამოვხატოთ იმის გამო, რაც გივი ჯავშვილის ოჯახთან დაკავშირებით მოვისმინეთ. სიცოცხლეშივე მიერიქა ზესტაფონის მუზეუმს მისი სახელი და ეს იმ დამსახურებისთვის, რაც ზესტაფონისა და საქართველოს წინაშე მიუძღვის. ყველა ერთხმად აღნიშნავს, რომ მას წარმატებული შვილები ჰყავს. **გოგი ჯავშვილი** საქართველოში ცნობილი პიროვნებაა. მას უდიდეს პატივს მიაგებენ ჩეხეთში. უამრავი კეთილი საქმე აქვს გაცემებული ზესტაფონისთვის, ენერგიული ახალგაზრდა კაცია, ქართულად დამტკული. აქვს უდიდესი გამოცდილება. **ბადრი პატიარეკაციშვილთან** დიდი საბჭოს მთავრობის კოორდინატორი გახლდათ. წინა ხელისუფლებამ ამის გამო ტანჯვა-წამება არ მოაკლო. თავად არაფერი სურს, მაგრამ ასეთი კაცი არ გამოიყენო, თუნდაც დეპუტატობა არ შესთავაზო, არც ქვეყნისთვის, არც ზესტაფონისთვის არ არის კარგი.

ჩვენ ერთ-ერთ წინა ნომერში ვისაუბრეთ საბერძნეთში მოღვაწე პროფესორ ავთანდილ მიქაბერიძეზე. წარმატებული პიროვნებაა და უაღრესად დიდი მისდამი პატივისცემა საბერძნეთის როგორც სახელისუფლებო, ასევე სამეცნიერო წრეებში და რაც მნიშვნელოვანია, ქართულ დიასპორაში. მას ალბათ, ამაზე არ უფიქრია, მაგრამ ჩვენ ხომ უნდა ვფიქრობდეთ ასეთი ადამიანების მოზიდვაზე და ქვეყნისთვის საჭირო საქმით დაინტერესებაზე.

ხალხში გახვად და თუ მათ გულწრფელ საუბარზე გამოიწვე, უამრავ საინტერესო და სამომავლო პიროვნებას შემოგთავაზებენ. ნაკლებად რომ იცნობს ხალხი, ისეთებიც ახსენეს – თემურ მიქაბერიძე, ასალ-გაზრდა იურისტი კარგი გამოცდილებით, ასეთივე შეფასებები გააკეთეს ვასილ შვერილიძეზე, ვალერი გორგოძეზე. უფროსი თაობიდან ბევრი გეტყვით კეთილ სიტყვებს თემურ კაკოჩაშვილზე, ყველა თვლის, რომ უდიდესი გამოცდილება აქვს, ძლიერი სპეციალისტია, კარგი ორგანიზატორია, საზოგადოება „ზესტაფონელის“ თავკაციც ის ყოფილა. ამ საზოგადოებაში ისეთი ადამიანებია, ვისთანაც დათათბირება ნებისმიერი რანგის ხელისუფალისათვის სასარგებლო და დიდი პატივია. ვის აინტერესებს? ჩვენზე უდიდესი შთაბეჭდილება დატოვა ამ ხალხთან შეხვედრამ. ესენი არიან გულანთებული მამულიშვილები, ვისაც უყვარს მშობლიური ზესტაფონი და ამავე დროს, კუთხურობის არნაირ ნიშანს არ ატარებენ. აი, ის კი დაუშვებელია, როგორც მათ ეკცვიან სხვადასხვა დროის ქვეყნის ხელისუფალნი.

სამძუხაროდ, ზესტაფონი გამონაკლისი არ გახდავთ. როგორც ჩანს, დამოუკიდებელი საქართველოს ერთ-ერთი უმძიმესი პრობლემაა ადგილობრივი კადრებისადმი უნდობლობა, რაც პრაქტიკულად, მთელი მოსახლეობის უპატივცემულობას ნიშნავს. ჩვენ ყველგან ამის უამრავი მაგალითი დაგვისახელეს. აჭარის, სამეგრელოსა და იმერეთის მაგალითი მხოლოდ დამაფიქრებელი კი არა, საგანგაშოა. ამის შესახებ გაზითის შემთხვემზე ნომრაბში.

დაგვამძიმა შიდა ქართლში მოსახლეობასთან, მეცნიერებთან, საზოგადოების სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლებთან საუკრეპის ანალიზმა. ხალხი ასე გამორჩეულად და სიამაყით ლაპარაკობდეს არაერთ ადამიანზე და ხედავდე, რომ ხელისუფლების ინტერესებში არც ერთი არ შედის, რა თქმა უნდა, მეტად თამათობრივია.

როგორც საქართველოსთვის საიმედო კაცს, ისე უყურებენ შიდა ქართლში მწერალს, მეცნიერს, პედა- გოსას, მთარგმნელს, პროფესორ პაატა ჩხეიძეს. სტუ-

მაცხოველთა საინიციატივო ჯგუფის დიდი გაერქანებული

აღაძენა ქართულ სიტუაციის ბევრი ხახული და ოძენი...

ამ სტრიქონების აგზოოს, მართლაც კეთილშოთილ და კოლო-
როტულ პიროვნებას, გამრჯება და გონიერს, დეთის მოსავ ქარ-
თველს ანთორ ჯაფარიძეს შესანატრი სამეცნიერო, და-
დებული ტრადიციული ოჯახი, შვილები, შვილიშვი-
ლები და შორივარი (შემა ამირა ამირაშვილი) ჰყავს...
თელია რაიონის სოფელ ახატელში ჩამოყალიბდა
მისი ზენება და მორალი, დეთებრივი სიკეთე და შშობ-
ლიური მიწის სიყვარული. რა თქმა უნდა, შვილივით
ნაზარდ გაზებები გადაგებული კაცია, საკუთარი ტექნი-
ლოგიით ამზადებს დებიტს და თანამეცნიერებელ საბაზ-
რო ექიმომიკასაც შშვინივრად უწყობს ფეხს, უვინის
ვენახს, საკუთარი შეკრენებიდნ მოყვინილი მოსავ-
ლით ამარაგებს ეთნოგრაფიულ კვების თბიერებს, დე-
დაქალაქის ერთ-ერთ საუკეთესო რესტორან „ანცა“,
რომელიც 20 წელზე მეტია, განსაკუთრებით შეჭირ-
ვებულ აფხაზეთიდან დეგნილთა დამშურებელი და დამ-
საქმებულია. 1997 წლიდან მოყოლებული, „ანცა“ მირთადად დეგნილები
საქმიანობენ და არჩენენ თავიათ დარიბ თვახებს (ამ თქმაზე ცალკე
მოგითხოვთ).

მუხა! მუხა! მუხა!

მაშ, შენ ხან მუგა?
შენ – ცისკრის გავშვი?
შაგაშ, შენს ღონეს,
შენს ძალას ვაშა!
მაშ, შენ მეწყუავდი
ყველა გაბას ფშავში,
რომ ზედ ბუხათან დაგეხა ვაუა!
ითავლი აგაშივა

მაშ, შენ ხედნიდი აწყვეტილ რაშებს?
ტატოს მერანი შენ დაგიბა?
ემხვარს აეშვა თურმე ულაყი
და არგა გადაირია.

ვით ქართველი ველზე გასული,
აკაკი მღერის, თვით იდილია...
დიდი სიბრძნე და დიდი იმედი,
მუგავ, გხედნიდა დიდი ილია.

ვის რა ჩაპერე, ვის რა ჩაუდგი,
ვის დაურღვიე მყედრო ძილია,
მუგავ, როლესაც თავს დაგრძიალებ,
თითქოს ვიზილეთ უცხო ხილია...

ჩვეულებრივად მევს ვერას ვიტყვით,
სიტყვის ჩაგრეხვა არადილია,
მუგა რომ მოგა, მოგაილენსებს,
უთქმელის თქმაც კი შეტად ტბილია.

რას ბუმუნებდა კახელი გოგლა,
ან რას გვმოძღვრავდა ნინებვილია,
გალავტონი ვარდებს მოპერნდა
მუგა რომ ჰქონდა აღერლილია...

ან დაგასვენებს, მიგდოებს და მოგდოებს,
თუნდ დაკუმულიც გქონდეს პირია,
ისე ჩაგისამს პირში მარგალიტს –
სულ აღან გახსოვს, მეონი, ძილია.

როს რუსთაველი სტრიქონს ქარგავდა,
თვით იყო ლმერთის ჩამოქნილია,
მუგა კი თავზე დასტრიალებდა –
ან მისდომოდა რამე ჩრდილია...

მუგავ ერთი ხარ ლექსის მშობელი,
უშენოდ შეემნა არადვილია,
შენ უნდა გლოცონ დიდ პოეტებმა,
უშენოდ გული დაკოდილია.

მისამ ხელავალის

ვინ შეგქმნა ან ვინ მოგეარგა,
რომელი კუთხის გრინამ,
ტკბილ ხმაზე თავმოღრებით
გულის სიღრმიდან მღერიან...

სიტყვები გელში ჩამწვდომი
მარგალიტები შევრია,
ცოტმლი ჩამოგვილის სახეზე,
მშვიდად მოსმენა ძნელია.

„სახლო ან დაინგრეოდე“
როგორი გულისმევლელია.
„ცოლო ან გათხოვდებოდე“ –
თვალზე მაღება ცოტმლია...

სიბრძნის ასაგში იყო შესული ანზორ ჯაფარიშვი, რო-
ცა ერთ-ერთი გამორჩეული მეგობარი, გაიშტაბელი ბოკა-
ჩით (თანაც, ქართველ მწერლებში ყველაზე დიდი
„გლეხი“) ოტია იოსელიანა შეუჩნდა: საიცარი
პოეტური ხალგები გაქეს, შენი ნააზრევი ქა-
დალდეზე გადაიტანეთ...

როგორც იქნა დაიკვერა, მოკრძალების „სე-
ნი“ ჩამოიშორია და ბოლო ათ წელიწადში 4 პო-
ტეტერი და მორზაული კრებული გამოსცა. მი-
სი შემოქმედების მთავარი თემა სამშობლით და
მრავალტანჯული ქართველი ხალხის, რწმენა და
სიყვარული, წინაპრები და თანამედროვენა, უფლის
მთავარი სახუქარი – შეიძლი შეიძლები...

წერს ისეთივე უძრავობით და მოკრძალებით,
როგორიც თვითონ არის. სჯერა, რომ სიტყვისა
და საქმის გრიანინა, თავდადებული შრომა და
განვითარებულ აფხაზეთიდან დეგნილი და დამ-
საქმებულია. 1997 წლიდან მოყოლებული, „ანცა“,
რომელიც 20 წელზე მეტია, განსაკუთრებით შეჭირ-
ვებულ აფხაზეთიდან დეგნილი და დამ-
საქმებულია. ანცა მირთადად დეგნილებით შეიძლება.

მოსმენა, გულგრილად ყოფნა,
ო! ღმერთო, მეტად მწველია!
შემოგარება ფიქრები,
დარღი და ბოლმა ვრცელია...

სახლის შენებას, რომ იწყებ
აზრები სუფევს ვრცელია,
სად ლიბოს, საძირკველის ჩადგამ,
მიუძღვენ გულია, ხელია;

სახლს ქალის ხელი სტირდება,
უქალოდ ყოფნა ძნელია;
ანჩევ, დადინარ, ოცნებობ,
გრძნიბამ დაგრია ხელია.

სახლი და ცოლი ტებილია,
ეს ხომ მრავლისა მთქმელია,
„ბინდისფერია სოფელი“,
დარღი და გრძნია ხელია.

შერე ალიურს შემოგრავს,
უცებ მოგწყდება წელია...
ჩემსავით გულგატებილი
ალბათ ამ ქვეყნად ბევრია!

„თოფს უანგი შესჭამს,
უანგს – მიწა,
კაცის გულს დარღი, იარა“
კაცი ცოლგვილი მოისპერ,
ეს არ მომზადა გვიანა...

„ჩვენ რას წავიღებთ იმ ქვეყნად,
სხვას არა წაუდია რა...“
შენმა ლექსებმა, მიხეილ
გულს გაგვიჩნია იარა...

გრძება

ვიწყებთ ავნებას ქარსელზე,
შიძის მიჩნება განცდა;
როგორ ინგრევა ძეგლები –
ოშვი, ხასული, ხანძთა.

ფიქრი მკლავს მოუსევნარი,
მიმიკ მარცვებს და განცდა,
ვით შეგვიძლებს სიწმინდე,
ნგრევა დაიწყეს განძთა...

მიტაცებულსა მიწას და
ძეგლებს დაუწყეს ძარცვა:
აღან გავაქს ტაო-კლარჯეთი,
დიდი სამკვიდრო ლაბათა!

შეგნი რწმენა და სინდისი,
ჩვენი გული და განცდა,
ძეგლებს მიგანდეთ, წმინდანებს
ჩვენგანაც უზდა დაცვა.

გარშემო შემოგვავეცეს,
მიწა, ჟარი, წყალი,
ჩვენაც მოვემზით, დავმდაბლდით,
მიტომ დაგვიდგა თვალი.

ძმა სომხეთისგან ღორე და
თათრისგან საინგილო –
გვაჭრებს და გლიკეს მამული,
როგორ ან დავიგინო!

რაც დასრულა დალეს ჩვენს მიწაზე
უფლის საბრძანი სახლი,
უცხო თესლი ფლობს, მშრალებლობს,
მოირგეს როგორც ტახტი.

დავით გარეჯის მიწაზე
თათრი დალეს გლიკეს გვინევს,
მესხეთ-ჟავახეთს, სამშვილდეს
ვითხების ჭოვი გვინგრევს.

სიკათა

მადლი ქენი ქვაზე დადე,
გაარე, წინ დაგხვედება...
მოისურვე გულით რაც გურის,
ინატრე და აგიხდება.

სიკეთის მთესს ღმერთი ლოცავს,
გზად გაუფენს მზეს და მთვარეს,
გაუმრავლებს ოქას, ქალაბს,
ბელელსა და უღელ ხარეს.

მამაკაცებს წვერს შეასამს,
გაუმრავლებს ლაბაზ ქალებს,
ბოროტსა და შერიან კაცს
დაუელმებს ურცხვსა თვალებს.

სიკეთის მქნელს ყველაფერი
სიკეთითვე გაახარებს.
ბოროტი მუქადა ინჯება –
დაისუება დალეს ხალე.

მიღებ-მოდექ, მადლი ქენი,
დადლი გლიკეს განცდა,
მიიხედ-მოიხედე,
მოეფერ მაწანალებს,

მათ ცხოვრება აერიათ
არაფერი არ ახარებთ,
იქნებ ხელი წააშველოთ,
ღმერთი თქვენამ გაგახარებთ.

არ თქვა: მე არ მეხებაო,
არ შებრუნდე სულ სხვა მხარეს.
მიხეილ, წაეშველე,
მადლი ქენი, გაახარე!

თუ სიკეთეს გააკეთებ
გულით შენვე გაიხარებ,
დაულოცე გულით წმინდით,
მუნათით ნუ გაამწარებ.

სიკეთეს უფალი ხედას,
სიკეთითვე გაგახარებს.
ნუ იქნება უმადური,
ცულს ნურავის დააბრალებ.

ბრძელი სიზუა მრელებ ითქმის...

მოკლე სიტყვას დიდოსტატს
ვაჟა ეგილის!

მოკლე სიტყვა, ლომ გრძელსა ჯობს,
ყველა უსტარის ესმის,
გრძელ უსტარის მიწერისთვის
ბოდას უსტარის მარქსს ენგელსი...
ანდა დიდმა რუსთაველმა
ეს სიტყვა ვით შეაფასა,
გრძელ სიტვა მოკლედ ითქმის,
ველარა თქვენის სხვა ეგილისა.

მაგრამ ვაჟა ეგრისელს კი
ღმერთმა მისცა ძალა, ღორი
მისცა

